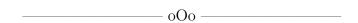
TRƯỜNG ĐH KHOA HỌC TỰ NHIÊN HÀ NỘI KHOA TOÁN – CƠ – TIN HOC

BÀI THỰC HÀNH LINUX Tuần 02

Phần 1: Quản lý người dùng trong Linux

Quản lý người dùng

Linux là hệ điều hành đa người dùng, nghĩa là có thể có nhiều người truy cập và sử dụng một máy tính cài Linux. Mỗi người dùng có tên truy cập và mật khẩu riêng với những quyền hạn nhất định.

Cơ sở dữ liệu người dùng trong Linux được đặt trong file /etc/passwd. Mỗi người dùng nằm trên một dòng gồm các trường cách nhau bởi dấu ':', thông tin của người dùng gồm: Tên tài khoản, mật khẩu, UID, GID, mô tả, Home Directory, Shell

Ví dụ: $student@linux \sim \$ tail -1 /etc/passwd$

Kết quả: student:x:1001:1001:student,,:/home/student:/bin/bash

- Tên người dùng: Tối đa 8 ký tự, phân biệt hoa thường
- Mật khẩu: Mã hóa thay bằng chữ x và được đặt trong file /etc/shadow
- UID (user identification): Định danh người dùng, giúp hệ thống phân biệt giữa các người dùng khác nhau.
- Người dùng root có UID là 0
- Các UID từ 1-99 sử dụng cho các tài khoản hệ thống
- UID của nhóm người dùng thường sử dung giá tri bắt đầu từ 100
- GID (group identification): Định danh nhóm mà người dùng thuộc vào. Mặc định GID trùng với UID
- Mô tả: Chứa các mô tả về tài khoản
- Home Directory: Thu muc home của từng user
- Shell: Tên chương trình sẽ thực thi ngay khi user login vào. Không có Shell người dùng không thể login. Mặc định trên linux dùng bash shell

Dòng đầu tiên của tập tin /etc/passwd mô tả thông tin cho tài khoản root, tiếp theo là các tài khoản hệ thống, cuối cùng là các tài khoản người dùng.

Hiến thị thông tin người dùng

• Để hiến thị tên người dùng hiện tại, dùng lệnh whoami

Ví dụ: $student@linux \sim $ who ami$

Kết quả: $student@linux \sim \$ student$

 Để hiển thị thông tin của những người đã đăng nhập hệ thống, dùng lệnh who.

Ví dụ: $student@linux \sim \$$ who

Kết quả:

student tty8 2015-09-16 09:00 (:0) student pts/0 2015-09-16 09:25 (:0)

 $\bullet\,$ Để hiển thị thông tin người dùng hiện tại đang đăng nhập hệ thống, dùng lệnh who am i

Ví dụ: $student@linux \sim \$$ who am i Kết quả: student pts/0 2015-09-14 09:25 (:0)

 \bullet Để hiển thị những người đã đăng nhập vào hệ thống và hoạt động của người đó, dùng lệnh ${\bf w}$

Ví dụ: $student@linux \sim \$ w$

 \bullet Để biết thông tin chi tiết về người dùng đang đ
ăng nhập hệ thống, ta dùng lênh ${\bf id}$

Ví dụ: $student@linux \sim \$ id$

Kết quả: uid=1001(student) gid=1001(student) groups=1001(student)

Chuyển đổi người dùng

• Để chuyển đổi người dùng trên cửa sổ lệnh, sử dụng lệnh **su** (điều kiện: Phải biết *password* người dùng muốn chuyển đổi). Muốn quay về người dùng ban đầu dùng lệnh **exit**.

Cú pháp: su userName

Ví dụ: $student@linux \sim \$ \ su \ computer$

Kết quả: computer@linux /home/student \$

- Để chuyển đổi sang tài khoản root, dùng lệnh *su root*, hoặc *su*Trường hợp đang đăng nhập bằng tài khoản *root*, có thể chuyển sang bất kỳ tài khoản người dùng nào mà không cần biết *password*.
- Để chuyển đổi người dùng kèm theo môi trường người dùng của tài khoản đích dùng lệnh ${\bf su}$ -

Cú pháp: su - userName

Ví dụ: $student@linux \sim \$ su - computer$

Kết quả: $computer@linux \sim $$

- \bullet Để chuyển sang tài khoản root với môi trường của người dùng root dùng lệnh su-roothoặc su -
- Để chạy các chương trình với quyền của root mà không cần biết password của tài khoản root, dùng lệnh sudo (Superuser Do)

Cú pháp: sudo statement

Ví dụ: $student@linux \sim \$ sudo su -$

Chú ý: Chỉ những người dùng thuộc nhóm sudo mới có quyền chạy lệnh sudo

Quản lý người dùng

Cần sử dụng quyền root để quản lý người dùng:

• Để thêm người dùng, dùng lệnh useradd

Cú pháp: useradd [option] userName

Trong đó, [Option]:

- -p password: Đặt password cho người dùng
- -m: Tạo thư mục home của người dùng
- -d /home/directory: Cài đặt tên đường dẫn home
- -c 'description': Cài đặt mô tả
- -u uid: cài đặt UID, mặc định, lấy số UID tiếp theo để gán cho user
- -g group: Cài đặt nhóm khởi tạo
- G groupName: Tên nhóm mà người dùng thuộc vào
- -e: Ngày hết hạn

Ví du:

```
root@linux \sim \# useradd -m -d /home/com01 -c "computer 01" com01 root@linux \sim \# tail -1 /etc/passwd
```

Kết quả: $com01:x:529:529:computer\ 01:/home/com01:/bin/bash$

• Để xóa người dùng, dùng lệnh **userdel**

Cú pháp: userdel [-r] userName

Trong đó, sử dụng tùy chọn –
r nếu muốn xóa đường dẫn home của người dùng Ví dụ: $root@linux \sim \# userdel -r \ com01$

• Để sửa đổi thông tin của người dùng trong tệp /etc/passwd, dùng lệnh user-mod

```
Cú pháp: usermod [option] <tên tài khoản>
```

Trong đó, các tùy chọn [option] giống với lệnh useradd

Ví du:

```
root@linux \sim \# \ useradd -m -d \ /home/com01 -c \ "computer \ 01" \ com01 \\ root@linux \sim \# \ tail -1 \ /etc/passwd \\ root@linux \sim \# \ usermod \ -c \ "computer \ 01 \ test" \ com01 \\ root@linux \sim \# \ tail \ -1 \ /etc/passwd
```

Kết quả: com01:x:529:529:computer 01 test:/home/com01:/bin/bash

Quản lý mật khẩu người dùng

• Mật khẩu của người dùng được mã hóa và lưu trong tệp tin /etc/shadow. Tệp tin này chỉ có thể đọc bởi tài khoản root.

Ví dụ: root@linux ~# tail -4 etc/shadow

- Để thay đổi mật khẩu của người dùng, dùng lệnh passwd
 Cú pháp: passwd [userName]
- Trường hợp không có [userName] thì câu lệnh *passwd* cho phép thay đổi mật khẩu của người dùng hiện tại.

Ví dụ:root@linux ~ # passwd com01

Quản lý nhóm người dùng

• Mỗi người sử dụng có thể thuộc vào 1 số nhóm nào đó. Thông tin về các nhóm được lưu trong tệp tin /etc/group. Mỗi dòng chứa thông tin của một nhóm người dùng: Tên nhóm, mật khẩu của nhóm (được mã hóa và lưu trong /etc/gshadow), định danh của nhóm (gid), danh sách các người dùng thuộc nhóm.

Ví dụ: $root@linux \sim \# head /etc/group$ Kết quả: root:x:0:

• Để tạo mới một nhóm người dùng, sử dụng lệnh **groupadd**

Cú pháp: groupadd groupName

Ví dụ: $root@linux \sim \# \ groupadd \ salsa$ $root@linux \sim \# \ groupadd \ tennis$ $root@linux \sim \# \ groupadd \ snoker$ $root@linux \sim \# \ groupadd \ football$ $root@linux \sim \# \ tail -5 / etc/group$

• Để xem danh sách các nhóm mà người dùng hiện tại thuộc vào, sử dụng lệnh **groups**

Ví dụ: $root@linux \sim \# groups$

• Để thêm một một thành viên cho nhóm, sử dụng lệnh usermod

Cú pháp: usermod -a -G groupName userName

Chú ý: Nếu không có tùy chọn -a lệnh usermod sẽ thay thế tất cả các nhóm người dùng cũ của người dùng bằng groupName

Ví dụ: $root@linux \sim \# usermod -a -G salsa com1$

• Để thay đổi tên, gid của nhóm, sử dụng lệnh **groupmod**

Cú pháp: groupmod [option] newName oldName

Trong đó, [option] là:

- n: Thay đổi tên nhóm
- − -p: Thay đổi gid

Ví du: $root@linux \sim \# \ groupmod -n \ darts \ snooker$ $root@linux \sim \# \ tail \ -5 \ / etc/group$

• Để xóa nhóm, sử dụng lệnh **groupdel**

Cú pháp: groupdel groupName Ví dụ: $root@linux \sim \# groupdel tennis$ $root@linux \sim \# tail -5 / etc/group$

- Thay đổi mật khẩu của nhóm, thêm, xóa người dùng của nhóm, dùng lệnh gpasswd
 - Thay đổi mật khẩu

Cú pháp: gpasswd groupName

Ví dụ: $root@linux \sim \# gpasswd football$

- Thêm người dùng

Cú pháp gpasswd –a userName groupName Ví dụ: $root@linux \sim \# gpasswd$ -a $son\ football$

- Xóa người dùng

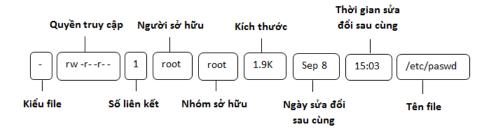
Cú pháp: $gpasswd - d \ userName \ groupName$ Ví dụ: $root@linux \sim \# \ gpasswd - d \ son \ football$

Quyền truy cập file và thư mục

Trong Linux, mỗi file và thư mục được sở hữu bởi một người dùng và một nhóm người dùng nào đó. Xem thông tin của file:

Ví dụ: $student@linux \sim \$ ls -l /etc/passwd$

Kết quả: -rw-r- -r- - 1 root root 1,9K Sep 8 15:03 /etc/passwd

Trong quyền truy cập file:

- 3 ký tự đầu thể hiện quyền truy cập cho người sở hữu
- \bullet 3 ký tự tiếp theo thể hiện quyền truy cập đối với nhóm người sở hữu
- 3 ký tự cuối cùng thể hiện quyền truy cập đối với những người dùng và nhóm người dùng khác

Có 3 loại quyền truy cập trên file và thư mục:

Quyền	Trên file	Trên thư mục
r (đọc)	Đọc nội dung của file (cat)	Đọc nội dung của thư mục (ls)
w(ghi)	Thay đổi nội dung của file	Tạo mới file trong thư mục (touch)
x (thực thi)	Sử dụng fileName như một lệnh trong linux	Thay đổi thư mục (cd)

Ví dụ về quyền truy cập:

student@linux \$ls -k file1.txt

-r- -r- -r- - 1 student student 15 Sep 14 17:22 file1.txt

student@linux \$ cat > file1.txt

bash: file1.txt: Permission dinied (Lý do: Không có quyền write)

Để thay đổi quyền truy cập đối với file và thư mục, dùng lệnh chmod

Cú pháp: chmod [options] files

chmod chấp nhận 2 dạng tùy chọn (options):

• Các quyền truy cập được xác định dưới dạng chuỗi ký tự: u(user), g(group). o(other), a(all), w(write), x(excute), +(thêm quyền), -(xóa quyền), =(gán quyền)

Ví dụ: $student@linux \sim \$ \ chmod \ ug = rw,o-rw,a-x *.txt$ Câu lệnh trên cài đặt quyền cho tất cả các file kết thúc bằng *.txt thành rw-rw

• Các quyền truy cập được xác định bởi một xâu gồm 3 số bát phân. Ánh xạ các quyền vào các số bát phân được thể hiện như sau:

Quyền	Số bát phân	Số nhị phân
	0	000
X	1	001
-W-	2	010
-WX	3	011
r	4	100
r-x	5	101
rw-	6	110
rwx	7	111

Linux sử dụng bộ ba số bát phân viết liền nhau lần lượt biểu diễn quyền truy cập của người sở hữu, nhóm người sở hữu tệp tin/thư mục, những người dùng và nhóm người dùng khác

Ví dụ: $student@linux \sim \$ \ chmod \ 600 \ private.txt$

Câu lênh trên cài đặt quyền cho file private.txt là rw- - - - -

(?)Trên máy, tài khoản *student*, đặt quyền truy cập cho tệp tin *private.txt* sao cho tất cả các người dùng khác đều có thể đọc, ghi được.

Phần 2: Mạng trong Linux

Linux hỗ trợ các câu lệnh cho người sử dụng khi muốn chuẩn đoán các vấn đề về mạng, quản lý các giao diện mạng hay xem hệ thống mạng, tải tệp tin bằng giao diện dòng lệnh.

Kiểm tra kết nối mạng

Để kiểm tra kết nối mạng trong Linux, dùng lệnh **ping**. Lệnh này kiểm tra máy tính có thể kết nối với Internet hay một địa chỉ IP cụ thể nào đó hay không.

Lệnh **ping** sẽ gửi một gói dữ liệu yêu cầu tới một máy chủ và chờ đợi phản hồi, nó sẽ duy trì gửi các gói tin cho đến khi kết thúc.

Cú pháp: ping [option] host

Trong đó:

• option: Là các tùy chọn.

- -b: ping một địa chỉ broadcast
- -c N: gửi N gói tin
- -q: chế độ im lặng, hiển thị các gói tin đầu và cuối
- host: Địa chỉ máy chủ hoặc địa chỉ IP cụ thế nào đó.

Ví dụ: $student@linux \sim \$ ping -c 4 google.com$

(?) Kiểm tra kết nối mạng của máy hiện tại đang dùng?

Xem cấu hình mạng

Để các máy có thể giao tiếp được với nhau trong mạng, thiết bị dùng làm phương tiện giao tiếp đó là Card giao tiếp mạng (network card). Để xem các thông tin và cấu hình mạng của máy hiện tại, dùng lệnh **ifconfig**.

Cú pháp: $ifconfig < Giao \ diện> [địa chỉ] [up/down] [arp / -arp][broadcast < địa chỉ>] [netmask < mặt nạ mạng>]$

Trong đó,

- < Giao diện>: là tên của thiết bị giao tiếp mạng, chẳng hạn eth0 cho card mạng đầu tiên, eth1 cho card mạng thứ hai.
- <địa chỉ>: địa chỉ mạng sẽ gán cho giao diện này.
- up/down: tùy chọn này sẽ kích hoạt/tắt giao diện được chỉ ra.
- arp | -arp: cho phép cấm giao thức ARP trên giao diện này.
- broadcast <địa chỉ>: xác định địa chỉ quảng bá cho giao diện này
- netmask <mặt na mạng>: xác định mặt na cho giao diện này.

Ví dụ, để xem cấu hình mạng của máy hiện tại ta dùng lệnh: $student@linux \sim \$ ifconfig$

Ví dụ, để xem các thông tin về một card mạng nào đó, dùng lệnh: $student@linux \sim \$ ifconfiq eth0$

Ví dụ, để kích hoạt một card mạng nào đó, dùng lệnh: $student@linux \sim \$ ifconfig eth0 up$ (tương đương với lệnh: sudo ifup eth0)

Ví dụ, để tắt một card mạng nào đó, dùng lệnh: $student@linux \sim \$ ifconfig eth0 down (tương đương với lệnh: <math>sudo ifdown eth0)$

Ví dụ, để đặt lại địa chỉ cho một card mạng nào đó, dùng lệnh: $student@linux \sim \$ ifconfig eth0 192.168.0.12 netmask 255.255.255.248$

(?) Xem thông tin của card mạng của máy đang dùng (eth0)?

Tìm kiếm DNS

Để tìm kiếm DNS, dùng lệnh **host**. Nhập vào tên miền khi muốn xem địa chỉ IP và ngược lại, nhập vào địa chỉ IP khi muốn xem tên miền đi kèm.

Cú pháp: host [tên miền/IP]

Ví du: student@linux ~\$ host google.com

Ví dụ: $student@linux \sim \$ host 208.43.115.80$

(?) Xem địa chỉ IP của tên miền gmail.com?

Truy cập từ xa

Trong Linux, để truy cập từ xa có thể dùng các lệnh ssh hoặc rlogin.

Hướng dẫn cài đặt ssh

Bước 1: sudo apt-get install openssh-server (nhập password để tiếp tục)

Bước 2: copy một thư mục backup $sudo\ cp$ -a $/etc/ssh/ssh_config\ /etc/ssh/ssh_config_backup$

Bước 3: sudo gedit /etc/ssh/ssh config sau đó chỉnh sửa port là 22

Bước 4: sudo service ssh restart

Bước 5: ssh hostname@iphostname (để kiểm tra ip hostname sử dụng ifconfig)

Bước 6: nhập mật khẩu của máy muốn truy cập từ xa

ullet Để truy cập từ xa bằng ssh giữa hai máy thì hai máy đều phải cài ssh.

Cú pháp: ssh [machinename@hostname]

Ví dụ: $student@linux \sim \$ ssh test01@192.168.10.94$

Sau đó nhập mật khẩu của máy cần đăng nhập từ xa vào và sử dụng

• rlogin cũng có thể dùng để đăng nhập từ xa.

Cú pháp: rlogin [machinename@hostname]

Ví du: $student@linux \sim \$ rloqin test01@192.168.10.94$

Để thoát khỏi đăng nhập từ xa, dùng lệnh exit hoặc logout.

(?) Hai máy ngồi cạnh này truy cập từ xa đến nhau, sau đó thử tạo một thư mục trên máy vừa truy cập. Và kiểm tra lại trên máy đó xem đã tạo được hay chưa?

Giao tiếp giữa các máy

Để giao tiếp giữa các máy, dùng lệnh ${\bf nc}~(netcat).$

Cú pháp: nc -l [port]

Computer1 muốn giao tiếp với computer2: nc -l 1234

Computer2 muốn chấp nhận giao tiếp với computer1: nc Computer1 IP [port]

Ví du:

 $student1@linux \sim \$ nc - l 1234$

 $student1@linux \sim \$ nc 192.168.10.94 1234$

(?) Hai máy ngồi cạnh nhau giao tiếp với nhau bằng lệnh nc

Phần 3: Quản lý tiến trình trong Linux

Hiển thị thông tin tiến trình

Để liệt kê các tiến trình đang thực thi, dùng lệnh **ps** (process status)

Cú pháp: ps [option]

Trong đó, các option là:

• : -a: hiển thị các tiến trình của user được liên kết tới tty

- -e (-A): hiển thị thông tin về mỗi tiến trình
- -f: hiển thị PID của tiến trình cha và thời điểm bắt đầu
- -l: tương tự như -f
- x: hiển thị các tiến trình ngoại trừ các tiến trình là controlling tty (Ví dụ: /sbin/mingetty tty*)
- u: dạng hiển thị hướng đến người dùng

Lệnh ps có thể kết hợp với lệnh grep để tìm kiếm một tiến trình đang chạy.

Ví dụ: student@linux \$ ps aux o Liệt kê tất cả các tiến trình.

Khi đó, các thông số của tiến trình sẽ được liệt kê gồm có: Chủ nhân của tiến trình (owner), mã số nhận diện tiến trình (PID), thời gian hiện sử dụng CPU (%CPU), mức chiếm dụng bộ nhớ của tiến trình (%MEM), trạng thái tiến trình (STAT) và các thông tin khác.

Một số trạng thái của tiến trình thường gặp: R-đang thi hành, S-đang bị đóng, Z-ngừng thi hành, W-không đủ bộ nhớ, ...

Ngoài ra, có thể dùng lệnh **top** để xem các thông số liên quan đến các tiến trình, thông tin sử dụng tài nguyên của các tiến trình đó.

Cú pháp: top [option]

Trong đó, các option là:

- -u: Xem những tiến trình đang hoạt động dưới một tài khoản nào đó.
- -p <PID>: Xem một tiến trình thông qua PID của tiến trình đó.
- -c: Hiển thị đầy đủ dòng lệnh thay vì hiển thị tên lệnh tạo tiến trình
- -d <time>: Thời gian tải lại các hiển thị liên quan đến lệnh top. Giá trị được tính theo giây. Mặc định là 5s.

Có thể dùng thêm lệnh pgrep để xem PID của một tiến trình trên hệ thống. Ví dụ, khi mở một tệp tin soạn thảo bằng emacs, bạn sẽ tìm kiếm PID của tiến trình này như sau:

Ví du: student@linux \$pgrep emacs

? Liệt kê các tiến trình

? Lưu kết quả của lệnh top vào tệp tin topOutput.txt?

? Mở một tệp tin bằng emacs, kiểm tra xem tiến trình này có hoạt động hay không?

Liệt kê các tiến trình

Để liệt kê các tiến trình theo dạng cây, dùng lệnh pstree

Cú pháp: pstree [option]

Trong đó, các option là:

• -p: hiển thị PID

- -h: tô đậm những tiến trình hiện hành và những tiến trình con cháu của tiến trình hiện hành
- -a : chỉ ra tham số dòng lệnh. Nếu dòng lệnh của một quá trình được tráo đổi ra bên ngoài, nó được đưa vào trong dấu ngoặc đơn.
- -c : không thể thu gọn các cây con đồng nhất. Mặc định, các cây con sẽ được thu gọn khi có thể
- -H : giống như tùy chọn -h, nhưng quá trình con của quá trình hiện thời không có màu sáng trắng
- -l : hiển thi dòng dài
- \bullet -n : sắp xếp các quá trình cùng một tổ tiên theo chỉ số quá trình thay cho sắp xếp theo tên

Các chế độ chạy của tiến trình

Để quản lí các chế độ chạy của một tiến trình, có thể dùng các lệnh & hoặc Ctrl C, Ctrl Z, fg, bg

• &: Cho tiến trình hoạt động ở trạng thái nền (background)

Ví dụ: student@linux \$ ls -l - $R/>/home/student/list.txt & <math>\to$ ứng dụng ls sẽ chạy nền bên dưới

Hoăc:

Ví dụ: student@linux $semacs& <math>\rightarrow$ ứng dụng emacs sẽ chạy nền, khi đó người sử dụng có thể dùng terminal để thực hiện các lệnh khác.

- Ctrl C: Kết thúc tiến trình đang thực thi, sau khi ấn Ctrl C, có thể dùng lệnh jobs để hiển thị trạng thái của tiến trình đang chạy
- Ctrl Z: Tạm ngừng tiến trình đang thực thi sau đó, có thể dùng các lệnh fg, bg để tiếp tục:
 - $-\ bg$: tiếp tục tiến trình vừa tạm ngừng ở trạng thái nền (background) 2
 - fg: tiếp tục tiến trình vừa tạm ngừng ở trạng thái hiện (foreground)

Dừng một tiến trình

Lệnh kill thường được sử dụng để ngừng thi hành một tiến trình.

Cú pháp: kill [option] <PID>

Trong đó:

- option là một lựa chọn:
 - s : xác định tín hiệu được gửi. Tín hiệu có thể là số hoặc tên của tín hiệu.
 Dưới đây là một số tín hiệu hay dùng:
 - * SIGHUP(1): Hangup (gọi lại tiến trình)
 - * SIGINT(2): Interrupt (Ngắt từ bàn phím Ctrl
 - * SIGKILL(9): Hủy tiến trình ngay lập tức
 - $\ast\,$ SIGTERM(15): Terminate Kết thúc tiến trình, nhưng cho phép xóa các tệp tin tạm

- -p: lệnh kill sẽ chỉ đưa ra chỉ số của quá trình mà không gửi một tín hiệu nào.
- -l : hiển thị danh sách các tín hiệu mà lệnh kill có thể gửi đến các quá trình (các tín hiệu này có trong file /usr/include/Linux/signal.h)
- PID: mã số nhận diện tiến trình muốn dừng

Lệnh *kill* có thể gởi bất kỳ tín hiệu signal nào tới một tiến trình, nhưng theo mặc định nó gởi tín hiệu 15, TERM (là tín hiệu kết thúc chương trình). Super-user mới có quyền dừng tất cả các tiến trình, còn người sử dụng chỉ được dừng các tiến trình của mình.

Độ ưu tiên của một tiến trình Để chạy chương trình với một độ ưu tiên nào đó, dùng lệnh **nice** Cú pháp: $nice -n < d\hat{\rho}$ ưu $ti\hat{e}n > < chương trình >$

Trong đó, độ ưu tiên từ -20 (độ ưu tiên cao nhất) đến 19 (ưu tiên thấp nhất), độ ưu tiên mặc đinh là 0.

Ví dụ: student@linux \$ nice -n 12 abcd

Để thay đổi độ ưu tiên của một tiến trình dùng lệnh renice

Cú pháp: renice <độ ưu tiên> [option]

Hoặc: renice <độ ưu tiên> <pid>

Trong đó, option là:

• -g : thay đổi quyền ưu tiên theo nhóm người dùng

• -p: thay đổi quyền ưu tiên theo chỉ số của quá trình

• -u: thay đổi quyền ưu tiên theo tên người dùng

Ví dụ: student@linux \$ renice 1 3456

Ví dụ: student@linux \$renice +1 987 - u daemon root - p 32 o Lệnh trên sẽ thay đổi mức độ ưu tiên của quá trình có chỉ số là 987 và 32, và tất cả các quá trình do người dùng daemon và root sở hữu.

Chú ý: người dùng bình thường không thể thay đổi độ ưu tiên nhỏ hơn 0.

? Hãy thay đổi độ ưu tiên của một tiến trình bất kỳ trên hệ thống.

Bài tập thực hành:

- 1. Hiển thị người dùng đã đăng nhập vào hệ thống và hoạt động của người dùng đó.
- 2. Hiển thị mã người dùng và mã nhóm người dùng của người dùng đang đăng nhập vào hệ thống.
- 3. Tạo một người dùng mới có tên là user1 có thư mục người dùng là "/home/user1" và mật khẩu là "123456". Sau đó hiển thị mã id và mã group của người dùng user1.
- 4. Hiển thị tất cả cả nhóm người dùng trong hệ thống và danh sách các nhóm người dùng thuộc nhóm.
- 5. Tạo một thư mục có tên "LinuxTuan02" ngoài Desktop. Tạo một tập tin "test1.txt" có nội dung "Buổi thực hành Linux Tuần 02" và cấp phát quyền truy cập cho tệp tin như sau: Người sở hữu có quyền đọc, ghi, thực thi; Nhóm người sở hữu có quyền đọc ghi; Nhóm người dùng khác chỉ có quyền đọc. Sử dụng hai cách phân quyền là dùng ký tự và dùng số bát phân.
- 6. Thay đổi quyền sở hữu tệp tin "test1.txt" và nhóm người sử dụng tệp tin "test1.txt" là "user1".